

Εγχειρίδιο Συμμόρφωσης για τη Διαφάνεια στις Διαδικασίες Λήψης Δημόσιων Αποφάσεων

Περιγραφή Εγχειριδίου

Το παρόν εγχειρίδιο έχει ως σκοπό να ενημερώσει και να καθοδηγήσει τα στελέχη και το προσωπικό της Cyta αναφορικά με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον Νόμο 20(Ι)/2022 για τη Διαφάνεια στις Διαδικασίες Λήψης Δημόσιων Αποφάσεων.

1. Τι είναι ο Νόμος 20(Ι)/2022 και ποια είναι η αρμόδια Αρχή;

Ο Νόμος 20(Ι)/2022 καθιερώνει πλαίσιο διαφάνειας για τις επαφές μεταξύ Αξιωματούχων και Εκπροσώπων Ομάδων Ειδικού Ενδιαφέροντος (Λομπιστών), με στόχο την πρόληψη φαινομένων διαφθοράς. Η Ανεξάρτητη Αρχή κατά της Διαφθοράς (ΑΑκΔ) είναι η αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή του Νόμου και τη διαχείριση του Μητρώου Λομπιστών.

2. Τι είναι δημόσια απόφαση και τι είναι lobbying;

Δημόσια απόφαση θεωρείται κάθε πράξη ή ενέργεια που σχετίζεται με την άσκηση εκτελεστικής ή/και νομοθετικής εξουσίας και επηρεάζει το δημόσιο συμφέρον, π.χ.:

- τροποποίηση εμπορικής ή τιμολογιακής πολιτικής,
- διαμόρφωση όρων διαγωνισμών,
- παραχώρηση ωφελημάτων ή χορηγιών.

Lobbying (εμπλοκή σε διαδικασία λήψης δημόσιας απόφασης) είναι κάθε προγραμματισμένη επικοινωνία που αποσκοπεί:

- στην έναρξη,
- τη διαμόρφωση ή
- τον επηρεασμό της έκβασης μιας δημόσιας απόφασης προς όφελος συγκεκριμένης ομάδας συμφερόντων.

Κατά τη διάρκεια αυτών των επικοινωνιών συμμετέχουν **δύο βασικές πλευρές:**

- οι **Λομπίστες**, δηλαδή εκπρόσωποι ομάδων ειδικού ενδιαφέροντος που επιδιώκουν την επιρροή, και
- οι **Αξιωματούχοι**, δηλαδή πρόσωπα που, λόγω θέσης, έχουν αρμοδιότητα να καθορίσουν, εισηγηθούν ή εγκρίνουν τη δημόσια απόφαση.

Δεν καλύπτονται αυθόρμητες, τυχαίες ή καθαρά τεχνικές επαφές που δεν αποσκοπούν σε επηρεασμό απόφασης.

3. Λομπίστες

Λομπίστας θεωρείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό ομάδας ειδικού ενδιαφέροντος και επιδιώκει, μέσω επικοινωνίας με Αξιωματούχους, να επηρεάσει το περιεχόμενο ή/και την έκβαση δημόσιας απόφασης, προς όφελος οικονομικών ή επιχειρηματικών συμφερόντων.

Υποχρεώσεις Λομπιστών:

Πριν την επικοινωνία:

- Εγγράφονται στο Μητρώο Λομπιστών της ΑΑκΔ
- Υποβάλουν Έντυπου L08 (νομικό πρόσωπο) ή Έντυπου L09 (φυσικό πρόσωπο)
- Κατέχουν έγκυρο αποδεικτικό ταυτότητας (δελτίου ή διαβατηρίου)
- Δηλώνουν το αντικείμενο της επικοινωνίας και του επιδιωκόμενου αποτελέσματος

Κατά την επικοινωνία:

- Επιδεικνύουν ταυτότητα στον Αξιωματούχο
- Συνυπογράφουν το Έντυπο Επικοινωνίας (L10)

Μετά την επικοινωνία:

- Υποβάλουν εξαμηνιαία αναφορά δραστηριοτήτων στην ΑΑκΔ
- Ενημερώνουν την ΑΑκΔ σε περίπτωση αλλαγής στοιχείων
- Διαγράφονται από το Μητρώο μετά την ολοκλήρωση της εκπροσώπησης
- Συμμορφώνονται με τον Κώδικα Δεοντολογίας της ΑΑκΔ με έγγραφη δέσμευση

4. Αξιωματούχοι

Αξιωματούχος είναι κάθε πρόσωπο που ασκεί λειτουργήματα/θέση δυνάμει Συντάγματος ή Νόμου και έχει αρμοδιότητα να κινεί, διαμορφώνει ή καθορίζει την τελική έκβαση διαδικασίας λήψης δημόσιας απόφασης.

Στη **Cyta**, αυτό περιλαμβάνει:

- Μέλη του Συμβουλίου
- Διευθυντές και Τμηματάρχες
- Στελέχη που έχουν αποφασιστικό ή εισηγητικό ρόλο σε πολιτικές, συμβάσεις στρατηγική, ρυθμιστικά ή κανονιστικά θέματα.

Υποχρεώσεις Αξιωματούχων:

Πριν την επικοινωνία:

- Επιβεβαιώνουν την εγγραφή του Λομπίστα στο Μητρώο (www.iaac.org.cy)
- Ζητούν την προσκόμιση του κατάλληλου Εντύπου L08 ή L09
- Βεβαιώνονται για την ταυτοπροσωπία του Λομπίστα μέσω έγκυρης ταυτότητας ή διαβατηρίου.

Κατά την επικοινωνία:

- Συνυπογράφουν με τον Λομπίστα το Έντυπο Επικοινωνίας L10.
- Αρνούνται να προχωρήσουν σε συζήτηση αν δεν πληρούνται οι πιο πάνω προϋποθέσεις.

Μετά την επικοινωνία:

- Υποβάλλουν το Έντυπο L10 στην ΑΑκΔ εντός 2 μηνών.
- Καταγράφουν τους λόγους άρνησης υπογραφής εντύπου από Λομπίστα
- Υποβάλουν Έντυπο L11 (Έντυπο Σύγκρουσης Συμφέροντος) σε περίπτωση σύγκρουσης συμφέροντος

5. Κυρώσεις

- Για Αξιωματούχους:

- Παράλειψη υποβολής Εντύπου L10 εντός δύο μηνών : Φυλάκιση έως 6 μήνες ή/και €5.000 πρόστιμο.

- Για Λομπίστες:

- Μη εγγραφή: Φυλάκιση έως 1 έτος ή/και €10.000
- Ψευδή εγγραφή: Φυλάκιση έως 3 έτη ή/και €30.000
- Μη υποβολή αναφοράς: Φυλάκιση έως 6 μήνες ή/και €5.000
- Ψευδής αναφορά: Φυλάκιση έως 2 έτη ή/και €20.000

6. Τι ΠΡΕΠΕΙ και τι ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ να κάνετε

ΠΡΕΠΕΙ:

- Να διακόπτετε κάθε επικοινωνία αν δεν διασφαλιστεί η νομιμότητα
- Να ζητάτε τεκμηρίωση από τον Λομπίστα για την ιδιότητά του
- Να επικοινωνείτε με τη Λειτουργό Συμμόρφωσης αν έχετε αμφιβολία

ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ:

- Να δέχεστε εισήγηση ή συζήτηση για δημόσια απόφαση χωρίς έλεγχο εγγραφής στο Μητρώο
- Να αγνοείτε το έντυπο L10 ή να το καθυστερείτε
- Να έρχεστε σε επαφή με εκπρόσωπο ομάδας χωρίς προηγούμενη δήλωση ενδιαφέροντος στην ΑΑκΔ

7. Παραδείγματα

Επίσημο αίτημα από επιχειρηματικό σύνδεσμο: Ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Εταιρειών Τηλεπικοινωνιών, ζητά συνάντηση με Μέλος του Συμβουλίου της Cyta για να συζητήσει υφιστάμενη κανονιστική ρύθμιση. Το αίτημα διαβιβάζεται εγγράφως και συνοδεύεται από υπόμνημα θέσεων. ► Εμπίπτει στη νομοθεσία. Ο εκπρόσωπος πρέπει να είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο, να προσκομίσει έντυπο L08 ή L09 και να συνυπογράψει το Έντυπο L10.

Άτυπη συνάντηση σε εκδήλωση: Κατά τη διάρκεια κοινωνικής εκδήλωσης, Διευθυντής της Cyta συναντάται με στέλεχος εταιρείας-προμηθευτή, ο οποίος τον «ενημερώνει φιλικά» ότι η εταιρεία του θα επωφελείτο από εσωτερική διαδικασία ανάθεσης. ► Δεν εμπίπτει άμεσα, αλλά αν κανονιστεί επόμενη συνάντηση για σκοπούς επηρεασμού, τότε θα εμπίπτει πλήρως και πρέπει να ακολουθηθεί η νόμιμη διαδικασία.

Αίτημα πολιτικής παρέμβασης από πρώην στέλεχος: Πρώην Διευθυντής της Cyta, τώρα σύμβουλος επιχειρήσεων, επικοινωνεί με ενεργό Διευθυντή ζητώντας μεταφορά εισήγησης προς το Συμβούλιο για αλλαγή της Πολιτικής Χορηγιών ή υποστήριξη για εμπορική συνεργασία της Cyta με πελάτη του. ► Εμπίπτει στον Νόμο. Αν ενεργεί για λογαριασμό τρίτου, θεωρείται Λομπίστας.

Διαβούλευση στο πλαίσιο Υπουργικής πρόσκλησης: Η Cyta λαμβάνει πρόσκληση από Υπουργείο για συμμετοχή σε θεσμοθετημένη δημόσια διαβούλευση για μελλοντική πολιτική του τομέα. Οι εκπρόσωποι τοποθετούνται τεκμηριωμένα επί προτάσεων. ► Δεν εμπίπτει. Οι προβλεπόμενες δημόσιες διαβουλεύσεις εξαιρούνται ρητά από το πεδίο εφαρμογής του Νόμου (Άρθρο 6(2)).

Αίτημα από προμηθευτή σε στάδιο διαμόρφωσης όρων διαγωνισμού: Προμηθευτής ζητά να συναντήσει τον Πρόεδρο του Κεντρικού Συμβουλίου Προμηθειών (ΚΣΠ) για να «εισηγηθεί βελτιώσεις» στους τεχνικούς όρους επικείμενου διαγωνισμού πριν από την επίσημη προκήρυξη. ► Ναι, εμπίπτει στον Νόμο. Το στάδιο πριν την εφαρμογή διαδικασιών του δεν εξαιρείται και θεωρείται ως προσπάθεια επηρεασμού δημόσιας απόφασης.

8. Τελική Επισήμανση

Η συμμόρφωση με τον Ν.20(Ι)/2022 είναι αναγκαία για τη θωράκιση της φήμης, της αξιοπιστίας και της θεσμικής ακεραιότητας της Cyta και αποτελεί μέρος της ευρύτερης δέσμευσης της Cyta για διαφάνεια και χρηστή διοίκηση. Η αποφυγή ακούσιων παραβάσεων εξαρτάται από την εγρήγορση και την ενημέρωση όλων των στελεχών και υπαλλήλων που λαμβάνουν μέρος σε διαδικασίες λήψης αποφάσεων.